Novăceanul

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul XIV, Nr. 160 ❖ Miercuri, 30 Septembrie 2026 ❖ ISSN 2392 – 6961

84 DE ANI DE LA NAȘTEREA POETULUI NOVĂCEAN ION FLOREA

Pe 7 septembrie a.c. s-au împlinit 84 de ani de la nașterea celui mai valoros poet novăcean, ION FLOREA. Un talent de excepție care a adunat în versuri imagini extraordinare din natură, trăiri, gânduri, emoții, frământări, multă tristețe ca urmare a unui destin neîmplinit, spirit boemic și de Frondă, har nemăsurat cu ajutorul căruia a filtrat prin prisme proprii ordinea și nedreptățile sociale ale timpului său.

A plecat dintre novăcenii săi la doar 50 de ani, pe 19 decembrie 1992, cel care se considera ,,Rapsodul șoldului de munte", lăsând în urma sa o adevărată bogăție literară. Marea sa dorință era să-și vadă adunate poeziile într-o carte. În timpul vieții a fost lipsit de această bucurie.

Ca foști colegi, nelipsit de la întâlnirile Cenaclului literar ,,Miorița", bun prieten, conștient de valoarea lui literară, mi-am asumat responsabilitatea de a-l readuce în memoria novăcenilor săi. Sub îngrijirea mea, în anul 2018, Anul Centenarului Marii Uniri, a fost tipărit primul volum de poezie ,,Trandafiri și amintiri" la Editura MĂIASTRA Târgu Jiu, iar în anul 2022, cel de-al doilea volum de poezie intitulat ,,Zborul păsării de argint", la aceeași tipografie.

Cele două volume au adunat peste 900 poezii și proză, stârnind uimirea și admirația iubitorilor de poezie pentru un mare talent, din păcate dispărut prea de timpuriu. Dacă moartea nu i-ar fi întrerupt „firul său de poezie" la doar 50 de ani, cu siguranță poetul Ion Florea ar fi zburat mult mai sus, acolo unde îi dădea dreptul talentul său sclipitor precum penele păsărilor în zborul lor spre Împărăția Cerească, simboluri unice ale frumuseții celeste, ale vieții și dăinuirii noastre.

Ion Florea a dat aripi poeziei novăcene făcând-o să zboare printre iubitorii de poezie. Cu siguranță, poetul Ion Florea are un loc de cinste măcar în rândul poeților gorjeni, chiar dacă specialiștii în domeniul poeziei (unora le-am oferit cele două volume), nu se prea uită și spre Novaci.

Închei aceste rânduri cu regretul că nu-l mai avem printre noi, dar că prin cele două volume de poezie, va rămâne NEMURITOR pentru Novaci și pentru toți cei care l-au cunoscut.

✍ ***Constantin DÂRVĂREANU***

Festivalul Tocanului, Novaci 2026

Duminică, 11 octombrie 2026, la Novaci, va avea loc FESTIVALUL TOCANULUI, ediția a VII-a. Evenimentul este organizat de Primăria și Consiliul Local Novaci, cu sprijinul Consiliului Județean Gorj și implicarea Ansamblului Artistic Profesionist „Doina Gorjului", a C.J.C.P.C.T. Gorj, a Școlii Populare de Arte „Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu. Pe plan local, coordonarea artistică a festivalului aparține Centrului Orășenesc pentru Creație, Arte și Tradiții Novaci. Colaboratori importanți în organizarea evenimentului sunt: Asociația Crescătorilor de Ovine și Bovine Novaci, instituțiile de învățământ din orașul Novaci (Liceul Teoretic Novaci, Școala Gimnazială Novaci), meșteșugari și voluntari novăceni.

Festivalul Tocanului, eveniment care poartă marca O.S.I.M., promovează tocanul din carne de oaie, preparat culinar specific zonei păstorești Novaci, care reprezintă hrana milenară a crescătorilor de animale din zona montană în care trăim. Acesta este motivul pentru care Primăria Orașului Novaci a făcut demersurile necesare pentru înregistrarea la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (instituție publică din România care are autoritate unică în asigurarea protecției proprietății industriale pe teritoriul întregii țări) a mărcilor „TOCAN DE NOVACI" și „FESTIVALUL TOCANULUI".

Festivalul Tocanului se organizează în fiecare an în a doua duminică a lunii octombrie, la o dată apropiată de sărbătoarea religioasă „Vinerea Mare" (14 octombrie, Sf. Cuvioasă Parascheva), cu o semnificație pastorală legată de fenomenul transhumanței, prin coborâtul oilor de la munte, igienizarea turmelor și a stânelor și asigurarea condițiilor pentru împerecherea oilor, condiții principale în ceea ce privește păstrarea îndeletnicirii seculare de creștere a animalelor.

Anul acesta, ca în toți anii anteriori, mai multe familii de ciobani activi ai Novaciului își vor etala măiestria culinară atât în fața unui juriu, cât și în fața consumatorilor. Tocanul va fi preparat în fața publicului, acesta având posibilitatea să cumpere și să consume produsul. Juriului, format din cunoscători în arta preparării tocanului și a păstrării gustului

inconfundabil, îi revine sarcina de a stabili dacă actualii producători păstrează rețeta tradițională și dacă, în procesul de preparare a produsului, au avut loc modificări.

Vor fi prezenți la Novaci peste 25 de meșteri populari și mai mulți producători locali de brânză, cozonac, plăcintă, dulcețuri, sirop etc., produse realizate de gospodarii din Novaci, care știu bine să muncească și să păstreze tradițiile locale.

Ciobanii vor da drumul focului la ceaunele cu tocan de sâmbătă, după ora 12:00. Seara, novăcenii și iubitorii de tradiții sunt așteptați la un moment folcloric, în cadrul căruia vor evolua copii și tineri artiști novăceni, elevi ai Școlii Populare de Arte „Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, secția externă „Grup vocal" Novaci, solista Alina Andrei și formația, solista Elena Balan și alți tineri soliști îndrăgostiți de folclorul păstoresc.

Duminică, 11 octombrie 2026, începând cu ora 10:30, orașul Novaci sărbătorește moștenitorii de tradiții novăcene, cu concursul excepțional al Ansamblului Folcloric „Nedeia" al Primăriei Orașului Novaci. Timp de două ore, publicul va putea urmări vechile obiceiuri ale locului, la loc de frunte fiind nu doar promovarea tocanului de oaie, ci și a vechilor familii de ciobani novăceni.

Programul folcloric va fi unul cu specific local, care va îmbina moștenirea gorjenească cu specificul păstoresc, prin programul susținut de artiștii profesioniști ai Ansamblului Artistic Profesionist „Doina Gorjului" și talentații soliști Andrei Calotă, Alina Andrei și Bogdan Boeriu.

Noi, novăcenii, avem motive suficiente pentru ca, la acest festival dedicat tocanului, preparat culinar sacru pentru fiecare novăcean, să ne rechemăm acasă copiii, nepoții și rudele plecate departe să vină acasă. Rădăcinile ne cheamă. Munții ne privesc, iar datoria ne spune că trebuie să păstrăm și să promovăm moștenirea străbună.

INVITAȚIA la Festivalul Tocanului de la Novaci este adresată tuturor celor care doresc să participe. Novăcenii își deschid porțile cu drag și bucurie nu doar pentru copiii și rudele plecate departe de casa părintească, ci și pentru prieteni și oaspeți.

✍ ***Prof. Elena BASARABĂ,***
Coordonator artistic al festivalului

ISTORIE LOCALĂ

Hotărnicia Hirişeştilor din Sud Gorj

1724 Octombrie 24

„Noi 12 boieri cari mai jos ne vom iscăli anume cari am fost rânduiți din porunca cinstitei Administrații ca să mergem la moșiea Hirișești și de la Huluba ca să căutăm să o alegem și să o hotărâm și isprăvind de la aceale moșii, deci dumnealui cinstitului consiliariol Ilie Știrbei ne-au pohtit ca să venim și la moșia dumnealui la Bălcești, care moșie îi iaste și dumnealui de la socrul dumnealui răposatul Barbu pit(ar) Bengescu ca să căutăm și să-l alegem și să îndreptăm despre alte moșii împrejur, pe unde au fost semnele hotarului ceale vechi și bătrâne”.

„Adică noi hotarnicii care mai jos ne vom iscăli, din Cinstita poruncă a Cinstitei Kesaricești Administrații am fost rânduiți la moșia Hirișești i Cânepești din Furnădie (Cernădia) ot Sud Gorju, deci noi după cinstita poruncă de mai sus numită strânsuneam cu toți la mijloc, la mijlocul acestor moșneni ce sunt mai sus numiți și alegând tuturor moșnenilor cine câtă parte de moșie i se cade să fie și să stăpânească întraceasta moșie Hirișești i Cânepești, datam cartea noastră de judecată la mâna Gherghinei, femeia lui Ion Bonea și a feciorilor ei și a altor cetași ai ei și Tomei, feciorul Lupului Borsău cu verii lui și cu toți cetașii lui și (lui) Florin Bacarin, nepotul Belenzei cu frații lui și cu cetașii lui și lui Neagoe, feciorul lui Drag Buiul care i s-a dat lui și carte așelui și Orzei cu toată ceata lui ca să aibă a stăpâni ale lor părți de moșie din Hirișești i din Cânepești care moșie a fost a lor de moștenire de la strămoșul lor Bâldea, însă din partea Cânepeștilor ce au fost de moștenire li s-au ales a treia parte care li s-au venit la Hirișești stânjeni 106 și plaiul și muntele Rădeiul a rămas nemăsurat numai să țină toți moștenii la plai și la muntele Rădeiu după cum țin stânjeni și în țară și acești stânjeni s-au așezat într-o piatră cu toți cânepeștii și fiind hotarul tot împotrivă stânjeni ce li s-au venit acestor mai sus numiți oameni din moșia Turnădia (Cernădia), iar partea strămoșului Bâldea care li s-au venit acestor mai sus numiți oameni la răsărit stânjeni 172 și la mijlocul moșiei stânjeni 256 și la apus stânjeni 180 și după acești stânjeni din Hirișești i din Turnădie să fie și să stăpânească și la munții de peste Lotru cei au ei de cumpărătoare anume: Salanul i Poiana Muerei i Capra cu buftele ei i Praveț̦ul i Cibanul și după cum au cumpărat pentru acesta le-am dat această carte a noastră la mâna acestor oameni după cum sunt așezați mai sus ca să-și stăpânească ale lor părți de moșie de la țară și de la munți din partea cânepeștilor, cât a treia parte de moșie de moștenire afară de cumpărăturile ce vor avea osebit de alți pentru că noi așa am judecat și am socotit că va fi mai cu dreptate aceasta scriem.

Însă s-a dovedit în urmă că Borza cu Orza sunt amândoi o parte ei să împartă această moșie pe 4 împărțări precum sunt numiți în foiță.

Însă să mai ție Gherghina, femeia Boneileasca din ceștilanți cetași partea lui Ilie Scurtu la Hirișești stânjeni 22 și la plai iar cei veni pe acești stânjeni.

Semnați: Mihai Gâlcescu, Dragu Ceaușu ot Greci, Danciu Birceanu, Popa Băraot Albeni, Ion Gazaut, Stoica Pârcălabul ot Alunu, Stanciu Pârcălabul ot Baia de Fier, Răduleaot Aniniș, Dumitru Radoșul, Ion Pârcălabul ot Novaci, Ilie ot Cernădia, Neacșul Pârcălabul ot Poenari”.

Aceste documente se află, primul în cartea lui C. Dârvăreanu, „Monografia Orașului Novaci”, Filele 55, 56 și cel de-al doilea la SJAN Gorj, Fondul Tribunalul Județului Gorj, Inventar 8/1911-1912, Dosar 1631/1911-1912, Filele 39-40 sau în cartea mea „Novaci-Gorj, Date. Datări. Interpretări. De la începuturi la România Mare”, Anul 2022, Filele 121-122.

Dacă primul document este datat corect, adică anul 1724 în timpul ocupației austriece, cel de-al doilea document găsit de mine și transliterat din alfabetul chirilic în cel latin de Petre Avrămescu din Novaci, la 23 iunie 1911, este datat de acesta cu anul 7253, adică 1745, aceeași zi și lună ca primul, 24 octombrie (vezi foto).

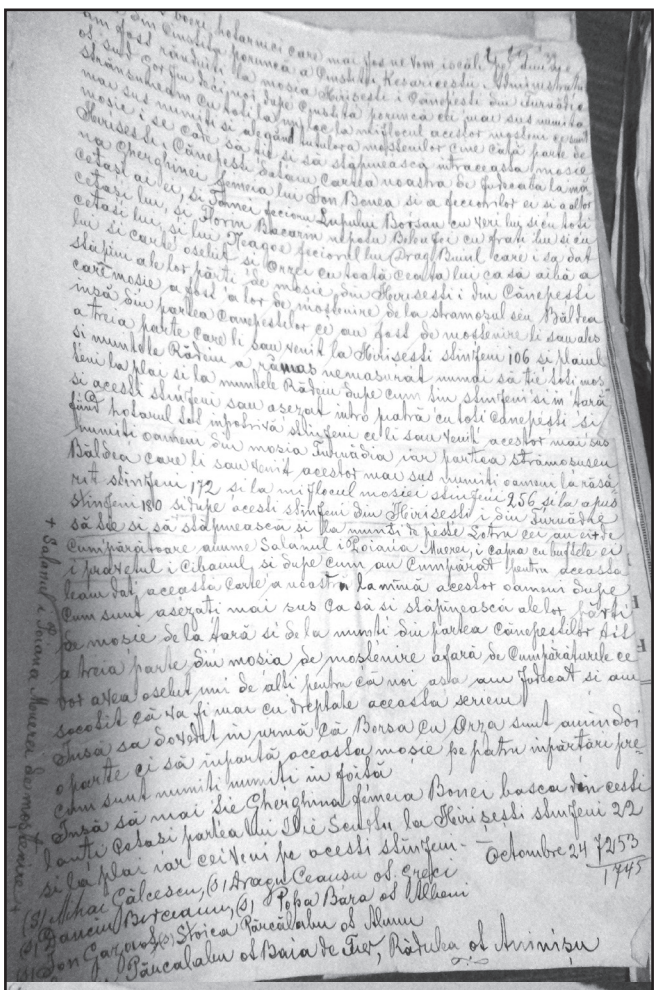

Deci, data corectă este 24 octombrie 1724, cum și scrie în cel de-al doilea document „din Cinstita poruncă a Cinstitei Kesaricești Administrații”, când Oltenia este sub ocupație austriacă, sub conducerea consilierului împărătesc Ilie Știrbei.

Hotărnicia Hirișeștiului se face la această dată, datorită faptului că fostul consilier împărătesc Stanciul Bengescu începe să cumpere începând cu anul 1724 părți de moșie din hotarele Hirișești și Poborăști.

Analizând cel de-al doilea document, scoatem în evidență că moșia Hirișești, la această dată, este împărțită între moșnenii Hirișești (cei evidențiați cu cetașii lor) și cei Cânepești.

Și moșnenii Hirișești și cei Cânepești au un strămoș comun, Bâldea. Răsfoind cartea mea, citată mai sus, o primă informație despre un Bâldea din Hirișești o găsim la 19 octombrie 1608, când acesta se află adălmășar la întărirea unei ocine a lui Dumitru în moșia Poeni. Înainte de această dată, moșia Hirișești și Poborăști se află la 3 mai 1549 în proprietatea boierilor Drăghițibă, Toader, Stan, Lupul și Stanciul, de moștenire și cumpărătură.

La 25 mai 1628, Neagoe și frații săi Mălin și Drag, fiii lui Mosora și nepoții lui Drag Țibă (Drăghițibă), sunt proprietari în moșia Poborăști.

Prima atestare a numelui Cânepă din Hirișești o găsim la 25 septembrie 1637, când printre cei 12 boieri hotarnici pentru alegerea moșiei lui Dumitru Filișanu în Crasna, se află și acesta.

La 23 mai 1642, un Ilie Cânepă cu frații lui, Vladu și Toader, cumpără dealul Măceșului de la Novăceni. La anul 1664, găsim un Cânepă și un Pătru păhărnicel cumpărători ai munților Praveț̦ul, Capra și Burta Bojii. La 25 octombrie 1724, Ion Cânepă cu cetașii lui aleg hotarele munților Sălanele și Poiana Muierii. Până la Regulamentul Organic (1831-1832), moșnenii Cânepești își vând din părțile de moșie din Hirișești, moșnenilor Hirișești, lui Staicu Bengescu și hatmanului Ion Vlădoianu, ei întemeindu-și satul Cânepești din actuala comună Bumbești-Pițic.

La 27 mai 1810, moșnenii Mântulești (Mantulești), desprinși din moșnenii Hirișești, au pricină cu moșnenii Cânepești, anume: Constantin Bucălaie Cânepescu, cu frații lui, Pătru Staicului, cu frații lui, Ion Condel, Ceaușul Ioan și Bucur Cânepescu, cu verii lui din satul Cânepești, care au vândut Mântuleștilor și Mănăstirii Dintr-un Lemn, dar au mai vândut și la parte străină.

Biserica din Hirișești, cu hramul Sfinții Voievozi, la anii 1831-1832, se află pe pământul lui Ion Vlădoianu, cumpărat de la moșnenii Cânepești.

Întorcându-ne la hotărnicia de față, începând cu această dată (1724), câțiva moșneni din Hirișești și Cânepești (enumerați în articolul privind Ocupația Austriacă) vând din partea lor de moșie în Hirișești și Poborăști consilierului împărătesc Stanciu (Staico) Bengescu.

În anul 1737, o jupânească Creața cumpără de la stolnicul Radu Bengescu și de la fratele său, Ioniță, fiii răposatului Staicu Bengescu Consilierul, toată cumpărătura acestuia din hotarele Hirișești și Poborăști (a treia parte) și o donează Mănăstirii Dintr-un Lemn din Vâlcea, unde se călugărește. Până la data de 1 aprilie 1786, Mănăstirea Dintr-un Lemn stăpânește părțile ei de moșie în devălmășie cu moșnenii, la această dată făcându-se alegerea moșiei mănăstirii, „pe de la vale de sat, fiindcă pe acolo nu ajunge nici-un (sic!) cămin” și a rămas și plaiul Prosia mănăstirii și să stăpânească în devălmășie cu moșnenii și muntele Rădeiul.

Pentru o mai clară viziune asupra moșiei și moșnenilor Hirișești și Poborăști trebuie cercetată cu amănuntul hotărnicia de la 20 iulie 1835, care se găsește la SJAN Dolj, Colecția Documente, Inventar 8, Pachet XI, Document 9 sau în cartea mea, menționată mai sus, filele 174-202.

Petrișor CIOCAN zis Șorel

Cambridge ajunge la Novaci:

15 elevi au făcut deja primul pas spre performanța în limba engleză

Un profesor format la nivel internațional se întoarce în orașul copilăriei sale pentru a aduce mai aproape de elevii din Novaci pregătirea pentru examenele Cambridge. Primele rezultate ale inițiativei se văd deja, întrucât 15 elevi sunt înscriși la cursurile online oferite de „Mevington House Bucharest”.

Educația de calitate nu ar trebui să depindă de orașul în care locuiești. Aceasta este ideea care stă la baza unui proiect educațional prin care profesorul Marian Ivănel, specialist în limba engleză, examinator Cambridge și fondator al „Mevington House Bucharest”, își propune să ofere copiilor din Novaci acces la o pregătire de nivel internațional.

Pentru profesorul Marian Ivănel, proiectul are și o puternică semnificație personală. A crescut în Novaci până la vârsta de 8 ani, iar revenirea în comunitate reprezintă, după cum mărturisește, o modalitate de a întoarce orașului o parte din ceea ce i-a oferit.

Inițiativa a prins contur după finalizarea Școlii de vară Novaci, ediția 2026, unde numeroși copii au participat, timp de o săptămână, la cursuri gratuite susținute de profesorul Ivănel. Experiența le-a oferit elevilor ocazia de a descoperi o altă perspectivă asupra învățării limbii engleze, iar rezultatele și modul de lucru au atras atenția reprezentanților comunității educaționale locale.

Un rol important în facilitarea acestei colaborări l-a avut doamna Elena Basarabă, cea care coordonează de mai mulți ani cursurile Școlii de vară Novaci. În calitate de profesor voluntar la activitățile Școlii de vară, a apreciat și a susținut inițiativa profesorului de limba engleză și a fost de acord cu dezvoltarea unui parteneriat cu „Mevington House Bucharest”, în speranța unei colaborări frumoase și de durată, menite să le ofere copiilor din Novaci acces la o educație de calitate, dar și un cadru în care să învețe limba engleză cu plăcere, să fie implicați și să își descopere propriul potențial.

Sprijinul conducerii Școlii Gimnaziale Novaci a contribuit la transformarea ideii într-un proiect concret, iar primele rezultate nu au întârziat să apară, întrucât cei 15 elevi din Novaci s-au înscris deja la cursurile online, iar lecțiile sunt în plină desfășurare.

Formatul online le permite copiilor să participe la cursuri din confortul propriei locuințe, beneficiind de o programare flexibilă și de îndrumarea unui profesor cu experiență în pregătirea pentru examenele Cambridge.

Pentru părinți, accesul la o astfel de pregătire înseamnă eliminarea necesității de a face deplasări către centre educaționale din alte orașe, în timp ce elevii au posibilitatea de a se pregăti constant pentru obținerea unei certificări recunoscute internațional.

De ce Cambridge?

Certificările Cambridge reprezintă unele dintre cele mai cunoscute calificări internaționale pentru evaluarea competențelor de limba engleză. Ele pot constitui un avantaj în parcursul educațional și profesional al unui elev, inclusiv în contexte academice internaționale.

La invitația dumneaei, profesorul Ivănel a revenit în luna august în comunitate pentru a le vorbi copiilor și părinților despre importanța unei pregătiri solide în limba engleză și despre avantajele certificărilor internaționale.

Proiectul nu a rămas la nivelul unei simple inițiative, iar directoarea Școlii Gimnaziale Novaci, doamna prof. Constantinescu Simona, care a participat

Oferta adresată copiilor și adolescenților include nivelurile:

- YLE – Young Learners English, destinat celor mici: Starters, Movers și Flyers;
- KET/A2 Key, pentru nivelul elementar;
- PET/B1 Preliminary, pentru nivel intermediar;
- FCE/B2 First, pentru un nivel avansat de utilizare a limbii engleze;
- CAE/C1 Advanced, destinat celor care urmăresc un nivel superior de competență.

Pregătirea pentru aceste examene urmărește dezvoltarea celor patru competențe esențiale: înțelegerea limbii, exprimarea orală, citirea și redactarea.

Experiență și o metodă proprie de predare

În spatele proiectului se află „Mevington House Bucharest”, școală specializată în pregătirea pentru examenele Cambridge. Marian Ivănel este examinator Cambridge, având experiență în evaluarea componentei orale. De asemenea, deține DELTA – Diploma in English Language Teaching to Adults -, una dintre calificările avansate din domeniul predării limbii engleze.

Pregătirea elevilor se bazează și pe Metodologia IMPACT, un sistem de predare dezvoltat pe baza experienței acumulate de profesor în activitatea educațională.

Prin extinderea cursurilor în format online către Novaci, obiectivul este ca elevii din comunitate să poată beneficia de aceeași abordare educațională disponibilă elevilor din București, fără să fie nevoiți să părăsească orașul.

O oportunitate pentru elevii din Novaci

Pentru un copil, învățarea limbii engleze nu înseamnă doar obținerea unei note bune la școală. Competențele lingvistice pot deveni importante mai târziu, în timpul liceului, al facultății sau la începutul carierei.

O certificare internațională poate reprezenta, în funcție de nivelul obținut și de cerințele instituției, un document relevant în contexte educaționale și profesionale din România și din străinătate. Iar faptul că 15 elevi din Novaci au făcut deja pasul către acest program arată interesul existent în comunitate pentru alternative educaționale specializate.

Un proiect care privește spre viitor

Pentru Marian Ivănel, proiectul nu se oprește însă la cursurile online.

Profesorul își dorește ca, pe viitor, Novaciul să poată beneficia de un centru local de pregătire și, în perspectivă, de examinare Cambridge, astfel încât elevii să aibă acces cât mai aproape de casă la servicii educaționale de nivel internațional.

„Îmi doresc să ofer copiilor din Novaci aceeași calitate a pregătirii pe care o oferim elevilor din București. Pentru mine, este și o formă de a mă întoarce în comunitatea în care am crescut și de a investi în viitorul copiilor de aici”, transmite Marian Ivănel.

Înscrierile continuă

Cursurile „Mevington House Bucharest” destinate elevilor din Novaci sunt deja în desfășurare, iar înscrierile continuă pentru cei interesați de pregătirea în limba engleză și de obținerea unei certificări Cambridge.

Părinții care doresc să afle mai multe despre program, nivelurile disponibile, modalitatea de desfășurare a cursurilor și înscriere pot lua legătura direct cu profesorul Marian Ivănel.

Pentru copiii din Novaci, oportunitatea de a învăța engleza la un standard internațional este acum mai aproape ca niciodată: chiar de acasă.

Educația de performanță nu trebuie să înceapă într-un oraș mare. Poate începe chiar din comunitatea în care copilul crește.

✍ ***Prof. Delia POPA***

ALEXANDRU PELIMON – SCRIITORUL MORT ÎN URMĂ CU 145 DE ANI LA NOVACI

Am citit în numărul 155 al publicației „Novăceanul” **că Alexandru Pelimon** s-ar fi născut la Novaci, Țara Românească.

Sigur, cititorii publicației „Novăceanul” se vor întreba: cine a fost Alexandru Pelimon și mai ales ce legătură a avut cu Novaciul nostru?

Ei bine, am să vin cu câteva informații, în măsura în care am reușit să intru în posesia lor, unele cercetând documente literare, altele primite în urma unor investigații de la stră-strănepotul scriitorului, ing. Traian Pelimon, domiciliat în București, trecut din păcate în neființă în anul 2025.

În urmă cu câțiva ani, dl. ing. Traian Pelimon, stră-strănepotul scriitorului Alexandru Pelimon, mi-a trimis și o carte intitulată „Primii istoriografi ai Bucureștilor”, editată de Fundația Culturală Gheorghe Marin Speteanu, în care Alexandru Pelimon face o descriere a vieții lui Bucur, fondatorul Bucureștilor: *„Bucur nu fu mai mult pentru mine acel simplu cioban, după cum credeam și cum cred alții, ci un erou ilustru, mare luptător în contra barbarilor ce inundaseră România și Moldova în acei timpi...”*.

La sfârșitul lunii trecute s-au împlinit 145 de ani de la moartea celui care a fost Alexandru Pelimon, poet, dramaturg, romancier, traducător, memorialist, susținător al românismului anilor 1800, *„mort la Novaci, la 27 iulie 1881, ora 10 înainte de ameazi”*.

Alexandru Pelimon s-a născut în urmă cu 204 ani, la 17 ianuarie 1822 în Dealul Spirei, București, fiind al patrulea copil al lui Antonie Pandeli Pantelimon și soției sale Maria, din Dealul Filaretului sau de la Cotroceni, fapt confirmat zilele trecute și de fiica ing. Traian Pelimon, doamna Silvia Mercureanu, domiciliată în București, cu care am purtat o discuție telefonică zilele trecute. De profesie, conform Actului de deces, profesor, absolvent al Colegiului „Sf. Sava” București. A îndeplinit funcții considerate relativ modeste: Comisar arheologic pentru mănăstirile din Districtul Buzău, Râmnicu Sărat, Ialomița și Focșani, Procuror la Comisariatul Eparhiei Buzăului și Subșef la Secția istorică a Arhivelor Statului București.

S-a făcut cunoscut prin scris și conduită socială, ca un intelectual progresist și patriot. A scris cca. 70 de lucrări și a tradus 12 romane din Dumas, Lamartine, Bernardin de Sainte-Pierre, lucrări ce se găsesc la Academia Română. Meritul lui Alexandru Pelimon constă în faptul că a fost unul dintre cei care a pus bazele primelor încercări ale romanului românesc și a romanului istoric. A fost martor al Revoluției de la 1848 și unul dintre primii istoriografi ai Capitalei țării – Bucur – București. A scris teatru, poezie, a colaborat la ziarele timpului său. Iată și câteva din scrierile sale: *Actrița din Moldova*, *Istoria fondării Bucureștilor*, *Coliba indiană*, *Mihai Viteazu*, *Fiul mazilului*, *Drama*, *Impresiuni de călătorie*, *Revoluția de la 1848*, *Traian în Dacia*, *Tudor Vladimirescu*, *Bătălia de la Călugăreni*, *Poezii Fugitive*, *Trei sergenți*, *Matei vodă la mânăstirea Sadova*, *Tereza, Paul și Verginia*, *Hoții și hangiul*, *Avutul și săracu*, *Cetera din Carpați*, *Amintiri Poetice*, *Zestrea Suzetei*, *Faptele eroiloru*, *Suliotul* etc.

Scriitorul Alexandru Pelimon era un împătimit al călătoriilor, un mare iubitor al naturii. Așa a ajuns și pe muntele Mușetoiu, făcând și o descriere a mocanilor: *„Femeia – cu turban alb umflat mai mult de o parte și de cealaltă turtit”, strânsă pe sub bărbie – „cu o legătură albă care îi arată capul de o mărime desproporționată”, bărbatul – în cap „cu o oaie întreagă”, spre deosebire de românii din vale care poartă o căciulă mititică în vârful capului și cioareci de dimie albă, lăsați mai jos de mijloc „încât s-ar părea că i-ar sta să cază în tot momentul”*.

Timpul liber, în special vara, și-l petrecea călătorind prin țară. Așa a ajuns și în munții Novaciului cu un grup de prieteni pentru a vizita și scrie despre munții noștri, fiind un împătimit cutreierător al Carpaților. Pe unul dintre munții noștri, se pare Mușetoiu, Alexandru Pelimon s-a îmbolnăvit și a fost transportat la Novaci de către amicii din Gorj cu care călătorea,unde „Doamna cu coasa” i-a dat întâlnire la 27 iulie 1881, la vârsta de 60 de ani. A fost mutat apoi în domiciliul de veci al cimitirului gorjean Târgu Jiu, dar locul unde a fost înmormântat, nu se mai cunoaște.

Cu prilejul înmormântării, cineva (nu se mai știe cine) a rostit un necrolog din care reproduc un fragment: *„Natura era pentru dânsul idolul pe care îl admira, care-i formase caracterul. În ultimii ani, călătorea tot prin Carpați, mai ales dincolo de Olt, unde îmbolnăvindu-se anul acesta la o excursiune cu mai mulți amici din județul Gorj, pe când se afla pe vârful unui munte și fiind transportat în vale, luni 27 iulie, la comuna Novaci, muri grabnic...”*.

Rezultatul călătoriilor scriitorului Alexandru Pelimon s-a concretizat în multe observații, unele dintre elevalabile și astăzi, ca spre exemplu: *„Când țara aceasta va fi organizată și cultivată, având căi de comunicațiune și va garanta călătoriei toate înlesnirile și mijloacele vizitatorului despre cele necesare vieții (...) nici c-ar mai avea nevoie românii de-a merge să se ruine prin alte staturi, cheltuind pe la băile de acolo”*.

Ing. Traian Pelimon, strănepot al scriitorului Alexandru Pelimon, într-o scrisoare trimisă Academiei Române, la 20.07.2013, spunea: „Marele scriitor George Călinescu l-a trecut în rândurile Scriitorilor Români mărunți, însă Institutul Domniei Sale nu l-a interesat decât partea literară nu și partea istorică prin care excelează. Sunt o mulțime de lucruri istorice precum și Revoluția de la 1848 ce pot servi mărturii istoricilor români, lucrări prezente și la Biblioteca Academiei și la Biblioteca Centrală Națională”.

Acesta este scriitorul Alexandru Pelimon, mort la Novaci, în urmă cu 145 de ani.

✍ ***Constantin DÂRVĂREANU***

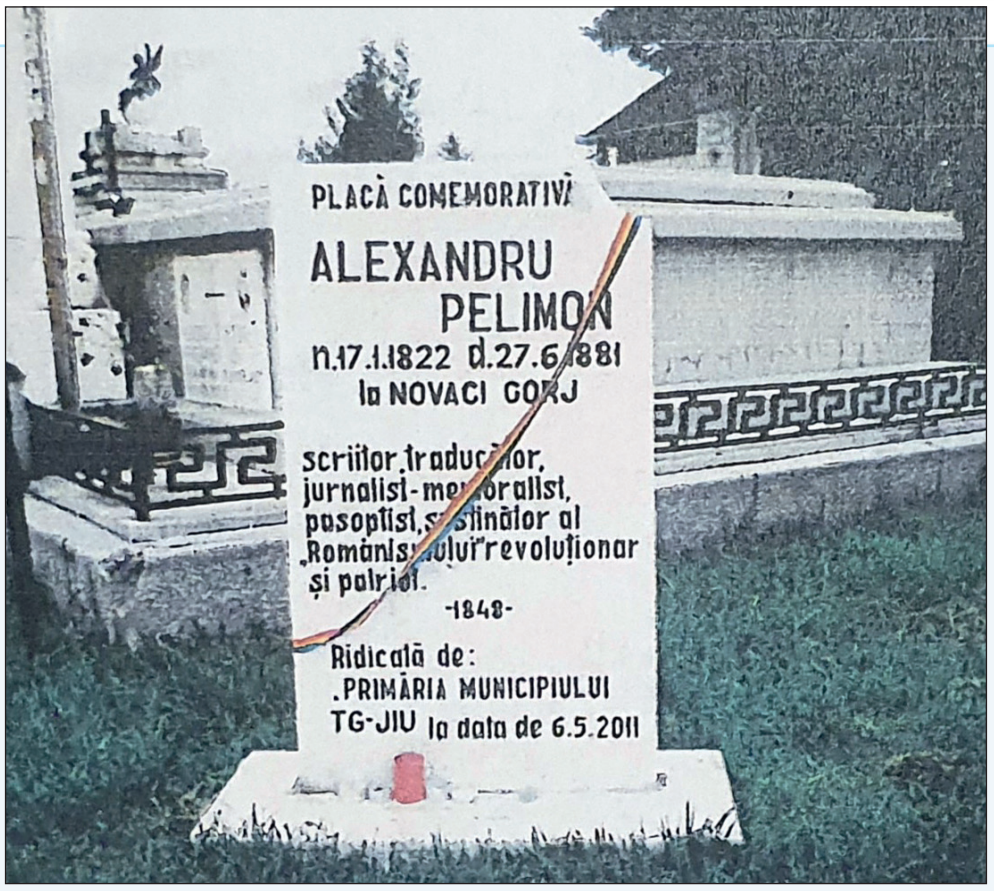

La regenerarea României

de Alexandru Pelimon

Romînie! Romînie!
Dulce țară, glorioasă
Pasă plină de mândrie
Într' o cale luminoasă!...

Lângă sora ta iubită
Unu tronu falnicu vi s'așează
Cu Moldova unită
Gloriea vă încoronează

A Moldovii famă mare
Ș-a le tale bravuri sumă
V-a făcut nemuritoare:
Două surori dintr'o mumă!

Iată, Vălul se ridică,
Ochi-ți vădu viitoru mare;
Nuorul innoranței pică,
Pentru a ta regenerare!...

Veți avea aceleași nume:
Romînia Strelucită!...
Precum Roma fu în lume
De toți popolii mărită!

A'eroilor virtute,
Faptele vă vor fi spuse
De când lanțuri vă fu rupte,
Și pe capu cununi vă puse!

Atunci bravii combătură
Secolii cei de peire!...
Prin resboaie țe avură
Ți-a dat sufletu la mărire!...

Ștefan, Mircea, Mihai Vodă
Mari eroi lumea i declară,
Radu, Țepeș,-Negru Vodă,
Dragoși ce 'ntîi vă fondară!...

Al luminei dulce soare,
Și prea sfîntă Providență,
V 'a surisu în destinare,
Cunoscându-vă credința

Fii tăi consfințindu Dreptul
Au trecutu la nemurire!...
Ei luptându-se cu peptul
Ți au fost scutu de mîntuire!

Drepturi, legi care te ține
Cu trectul te mărește;
Sînge vărsîndu pentru tine,
Autonoamă te numește!...

Vedeți dar p 'a Romei fiie,
Junâ și prea glorioasă,
Supt o rază d 'aurie
Ce pe fruntea ei se lasă!...

.....

Simț inima-mi învinsă,
Subt aurorei fală,
Sorbind a ei dulceață,
În țarea mea natală,
Ca 'n raiul pământescu,
Doriam ș 'a mea viață,
Doriam ca să trăiesc!

Suriză-mi dar senină,
Tot veselă și lină,
Sublima ei cunună,
Ca gloriea strebună;
Suriză-mi tot măreață,
Cu ea să mă fălesc,
Căci d 'unde 'mi am viață
Și vream să o sfîrșesc!...

Un nou parteneriat european: Vizita partenerilor din Slovenia, în pregătirea unui schimb Erasmus+

La sfârșitul lunii august, Liceul Teoretic Novaci a avut bucuria de a primi vizita partenerilor din Slovenia, de la **Srednja Poklicna in Tehniska Sola Murska Sobota**, în cadrul unei întâlniri pregătitoare pentru viitorul schimb Erasmus+.

Delegația slovenă a fost formată din directorul liceului și doi profesori de limba engleză, care au venit în România pentru a pune bazele unei colaborări menite să le ofere elevilor oportunități de învățare și dezvoltare într-un context european.

Vizita a reprezentat un prim pas important în construirea unei relații de colaborare între cele două instituții de învățământ. Pe parcursul întâlnirilor, profesorii au avut ocazia să se cunoască, să își prezinte instituțiile și să discute despre obiectivele și așteptările legate de viitorul schimb Erasmus+.

Discuțiile s-au concentrat asupra activităților care vor fi desfășurate, a experiențelor de învățare pe care le vor avea elevii și a modalităților prin care cele două școli pot construi împreună un program atractiv și valoros. Au fost abordate, de asemenea, aspecte organizatorice și educaționale necesare pentru ca viitoarea mobilitate să fie o experiență cât mai benefică pentru toți participanții.

Dincolo de planificarea propriu-zisă a proiectului, întâlnirea a fost o ocazie de apropiere între două comunități educaționale europene. Schimbul de idei, experiențe și perspective a demonstrat încă o dată că educația poate crea punți între oameni și culturi, iar proiectele europene oferă un cadru privilegiat pentru acest lucru.

Erasmus+ înseamnă mai mult decât o mobilitate într-o altă țară. Pentru elevi, astfel de proiecte reprezintă șansa de a descoperi noi culturi, de a-și îmbunătăți competențele lingvistice și sociale, de a deveni mai independenți și de a învăța într-un mediu diferit de cel obișnuit. Pentru profesori, reprezintă oportunități de schimb de bune practici și de dezvoltare profesională, dar și posibilitatea de a construi parteneriate durabile cu instituții de învățământ din alte țări europene.

Colaborarea cu **Srednja Poklicna in Tehniska Sola Murska Sobota** deschide astfel un nou capitol în experiența europeană a Liceului Teoretic Novaci. Vizita partenerilor sloveni a creat cadrul pentru dezvoltarea unei colaborări bazate pe comunicare, respect reciproc și dorința de a le oferi tinerilor experiențe educaționale relevante și memorabile.

Le mulțumim partenerilor din Slovenia pentru vizită, pentru deschidere și pentru entuziasmul cu care au pornit alături de noi în această nouă aventură europeană. Privim cu încredere către următoarea etapă a proiectului și către întâlnirea în care elevii celor două instituții vor avea, la rândul lor, ocazia să se cunoască, să învețe împreună și să descopere frumusețea diversității europene.

✍ ***Prof. Adriana LĂZĂRESCU***

Arta de a ne privi în ochi

De ce avem nevoie de *Ziua Respectului* mai mult ca niciodată

Lumea în care trăim pare să se miște cu o viteză amețitoare. Într-un cotidian marcat de notificări neîntrerupte, agitație în trafic și polemici aprinse în mediul online, o valoare fundamentală pare să se dizolve treptat în fundal: respectul. Ne ciocnim de lipsa lui la tot pasul — de la coada supermarketului, până la secțiunile de comentarii de pe rețelele sociale sau chiar în spațiul public din comunitatea noastră.

Marcarea Zilei Respectului, celebrată în fiecare an pe 18 septembrie, nu este un simplu exercițiu de imagine sau o bifă într-un calendar al festivismului, ci un apel urgent la reflecție și la acțiune civică.

Când privim în jur, este ușor să constatăm că răbdarea a devenit o resursă rară, iar curtoazia, o excepție. Tensiunea socială se simte în comunitățile noastre mici, la fel de intens ca în marile metropole. Ne ascultăm tot mai puțin și ne întrerupem tot mai des. Discursul public s-a brutalizat, iar empatia pare adesea interpretată drept o slăbiciune. Însă întrebarea firească pe care trebuie să ne-o punem este: de unde vine această criză acută a respectului? Este ea doar rezultatul direct al lipsei de educație?

Răspunsul este nuanțat. Educația joacă, fără îndoială, un rol esențial, dar este important să privim această „educație” dincolo de băncile clasice sau de diplomele acumulate. Vorbim despre educația civică, despre primii șapte ani de acasă, despre modelele pe care le promovăm în societate și despre modul în care învățăm să conviețuim.

Un mediu în care gesturile simple precum „te rog”, „mulțumesc” sau ascultarea atentă sunt valorizate creează oameni capabili de respect. Din păcate, atunci când reperele morale lipsesc, când dialogul este înlocuit de țipete și când modelul de succes promovat intens este cel al agresivității, comunitatea începe să sufere de un deficit sever de bună-cuviință.

Totuși, a pune întreaga vină doar pe lipsa de educație ar fi o simplificare convenabilă. Cauzele sunt mai profunde și țin de dinamica vremurilor noastre. Tehnologia și mediul digital au transformat radical modul în care interacționăm. În spatele unui ecran, anonimatul sau distanța fizică ne fac să uităm că de cealaltă parte se află o ființă umană cu emoții și vulnerabilități. Comportamente pe care nu le-am tolera niciodată într-o conversație față în față devin normă în spațiul virtual, iar această lipsă de reținere se revarsă apoi, inevitabil, și în viața reală.

De asemenea, ritmul alert al vieții moderne, incertitudinea economică și stresul cronic generează o stare perpetuă de defensivă. Un om epuizat și anxios va avea tendința de a percepe mediul înconjurător ca pe o amenințare, reacționând adesea prin agresivitate, grăbire sau indiferență.

Importanța respectului în vremurile pe care le trăim este crucială pentru însăși supraviețuirea unei comunități funcționale. Respectul este adezivul invizibil care ține o societate închegată. Fără el, spațiul public devine un câmp de luptă, iar comunitatea se fragmentează în grupuri ostile. Respectul nu înseamnă să fim de acord cu toții pe toate temele; respectul înseamnă să recunoaștem demnitatea celuilalt chiar și atunci când părerile, credințele sau stilul său de viață diferă de ale noastre.

Ziua de 18 septembrie ar trebui să devină pentru orașul nostru mai mult decât o dată în calendar. Ar trebui să fie un moment de pauză colectivă. Un prilej pentru părinți să le arate copiilor ce înseamnă generozitatea, pentru cetățeni să privească cu obiectivitate la ceea ce îi înconjoară, pentru colegii de muncă să își recunoască meritele reciproce și, nu în ultimul rând, fiecare dintre noi să ofere un mic gest de amabilitate necondiționată.

Respectul nu costă nimic, dar absența lui ne afectează profund, ca și comunitate. Schimbarea nu va veni de la sine și nici nu poate fi impusă prin legi. Ea începe de la decizia individuală de a privi omul de lângă noi cu bunăvoință, de a asculta înainte de a judeca și de a înțelege că politețea este cea mai simplă și profundă formă de umanitate.

✍ ***Prof. Alina Ramona ȚICU***

Copilul în colectivitate: sfaturi pentru părinți

Creșa, grădinița și școala fac parte din viața copilului și reprezintă importante etape de dezvoltare și socializare. În același timp, colectivitatea înseamnă și contactul cu numeroși agenți infecțioși, motiv pentru care episoadele de răceală, tuse, febră sau alte infecții sunt frecvente, mai ales la vârstele mici.

Pentru părinți, perioada sezonului rece poate deveni uneori obositoare: copilul se îmbolnăvește, se întoarce în colectivitate, apoi apare o nouă viroză. Esențial este să înțelegem că multe dintre aceste episoade sunt firești pentru vârsta copilului și că, în majoritatea situațiilor, evoluția este favorabilă.

În primii ani de colectivitate, copiii pot avea numeroase infecții respiratorii. Contactul apropiat cu alți copii favorizează transmiterea virusurilor, iar organismul celui mic întâlnește agenți infecțioși pe care nu i-a mai întâlnit. De aceea, o viroză după alta nu înseamnă automat că micuțul are „imunitatea scăzută". De multe ori, este pur și simplu consecința vârstei și a expunerii crescute la infecții. Totuși, frecvența, severitatea și modul de evoluție al episoadelor de boală trebuie apreciate individual, iar atunci când părinții sunt îngrijorați este indicat să discute cu medicul de familie sau cu pediatrul.

Una dintre cele mai importante responsabilități ale părintelui este să nu trimită în colectivitate copilul care este bolnav și nu poate participa normal la activitățile zilnice. Febra, starea generală alterată, vărsăturile repetate, diareea sau dificultățile de respirație sunt situații în care copilul trebuie evaluat și îngrijit acasă sau medical, după caz. Este important să nu folosim medicamente pentru a „ascunde" simptomele, astfel încât copilul să poată merge la grăginiță sau școală. Medicamentele se administrează conform recomandării medicului și în dozele potrivite vârstei și greutății.

Măsurile de prevenție nu trebuie să fie complicate, igiena simplă rămâne foarte importantă. Copilul trebuie învățat să își spele corect mâinile, în special înainte de masă și după folosirea toaletei. Este util să învețe să tușească sau să strănute în pliul cotului și să evite, pe cât posibil, atingerea feței cu mâinile murdare. Spațiile trebuie aerisite, iar obiectele și suprafețele utilizate frecvent trebuie curățate corespunzător. De asemenea, un copil bolnav trebuie lăsat să se odihnească și să se recupereze înainte de revenirea în colectivitate.

Nu există un „stimulator de imunitate" care să înlocuiască stilul de viață sănătos. Un copil are nevoie de somn suficient, alimentație variată, hidratare adecvată și activitate fizică. Fructele și legumele, alimentele cât mai puțin procesate și mesele regulate fac parte dintr-o alimentație sănătoasă. Timpul petrecut în aer liber este benefic, inclusiv în sezonul rece, atunci când condițiile meteorologice permit. Suplimentele alimentare sau produsele promovate pentru „creșterea imunității" nu trebuie administrate de rutină, fără o indicație medicală.

Părinții trebuie să urmărească schema de vaccinare și să discute cu medicul de familie despre vaccinurile recomandate pentru vârsta copilului. Vaccinarea nu poate preveni toate infecțiile întâlnite în colectivitate, dar protejează împotriva unor boli care pot fi grave și contribuie la limitarea transmiterii lor. Majoritatea infecțiilor obișnuite ale copilăriei se vindecă fără complicații. Există însă situații în care este necesară evaluarea medicală. Părinții trebuie să solicite ajutor medical urgent atunci când copilul prezintă dificultăți în respirație, somnolență neobișnuită sau stare generală alterată, semne de deshidratare, convulsii, durere severă, vărsături persistente ori o agravare a stării generale.

Colectivitatea nu înseamnă doar infecții. Este mediul în care copilul învață să relaționeze, să împartă, să respecte reguli, să rezolve conflicte și să devină treptat mai autonom. Părinții pot sprijini această dezvoltare printr-un program cât mai predictibil, limite clare, comunicare și răbdare.

Colectivitatea vine inevitabil cu episoade de boală, mai ales în primii ani, dar și cu beneficii importante pentru dezvoltarea copilului. Rolul nostru, ca părinți, nu este să eliminăm orice posibilitate de îmbolnăvire, lucru care nu este realist, ci să oferim copilului un stil de viață sănătos, să nu administrăm tratamente inutile și să știm când este nevoie de sfatul medicului.

Medic primar pediatru,
Alexandra STOICOIU

ISTORIE LOCALĂ

Novaciul de odinioară...

(articole** și note **publicate în săptămânalul interbelic „Gorjanul")

Iar bani falși:

Tânărul Ion I. Popescu din Cernădia, elev înscris în particular la șc. comercială din localitate, s-a dus să facă niște cumpărături la bragageria Volco din str. Unirii. El a prezentat la plată o monedă de 100 lei. Bragagiul observând că e falsă, o ceartă s-a iscat între el și Popescu. Trecând tocmai atunci pe acolo dl. căpitan Ant. Săulescu, comandantul piețiii, a dus pe Popescu la poliție. Acesta a mărturisit că într-adevăr moneda e falsă și că a fabricat-o el și cu prietenul său Const. Petcu, funcționar la secția II-a a trib. local. La domiciliul lor s-a găsit „fabrica" – un tipar turnat după o monedă veritabilă – și două monede false. Ambii au fost arestați. Petcu susține că n-are nici un amestec în această afacere, neștiind de isprăvile prietenului său. Se fac cercetări.

Nicolae Gh. Papoiu din Pociovalișteа a prezentat la o cârciumă din sat, la schimb, o monedă de 100 lei. Dus la jandarmi, el a declarat că a primit-o pentru tăiatul unor lemne, de la un proprietar din Novaci.

(„Gorjanul", an X, nr. 5 din 9 februarie 1933, pag. 3)

O nuntă în lumea mare:

Duminică 5 februarie a avut loc în Novaci, căsătoria drăgălașei d-re Viorica Petrescu, cu dl. Ion Iurașescu, magistrat la Tribunalul Dolj, nași fiind dl. I.G. Duca cu d-na Nina Colonel Bădescu, în lipsa d-nei Nadia Duca, reținută la București de un doliu familiar. Deși se anunțase de familia d-lui Ioniță Petrescu, cadrul de strictă intimitate, totuși sărbătorirea acestui fericit eveniment a luat proporțiile unei demonstrații populare regionale. Pe de o parte, popularitatea d-lui Ioniță Petrescu în plaiul Novaci, pe de altă parte participarea la această solemnitate a înaltelor personagii sosite, și vremea de primăvară caldă din acea zi, au făcut ca mult popor să petreacă la 5 februarie cum rar s-a mai pomenit la vreo nuntă în Gorj. Serviciul divin a fost oficiat în Biserica din Pociovalișteа, de P.S.S. Părintele Vicar Nifon Criveanu al Sf. Epsicopii de R.-Vâlcea, însoțit de P.S.S. Părintele Grig. Prejbeanu Protoereul Județului Gorj, C.S. Părintele Diacon C. Dănău, Preoții: Sebastian Pârvulescu-Cernădia, Nic. Săftoiu-Pociovalișteа, Vasile Tomescu și Const. Stângă-Novaci – răspunsurile fiind date de un ales cor al cântăreților bisericești din Cercul Parohial Novaci. După oficierea serviciului divin P.S. Vicar, printr-o înălțătoare cuvântare, a dat predicei de circumstanță rostită, caracterul unei profunde prelegeri de morală și filozofie, tălmăcind, cu tonul blândeței ce-l caracterizează și cu fermecătorul P.S. talent, învățăturile evanghelice privind căsătoria și datoriile conjugale ale mirilor. De la biserică, unde veniseră peste o mie de săteni și sătence, la ora unu după amiază convoiul nuntei, deschis ca și la venire de peste două sute de călăreți, cu tradiționalul drapel, în chiote de veselie și salve de focuri de arme, au condus pe tinerii căsătoriți la casele d-lui Ioniță Petrescu, unde a urmat, până noaptea târziu, restul sărbătorirei, în cea mai veselă atmosferă și în aerul unei deosebite intimități. Cuvântările înălțătoare, de sfaturi și urări părintești rostite cu toată căldura de către P.S. Vicar și accentele de sinceră duioșie articulate de dl. I.G. Duca, care cu 20 de ani în urmă cununase părinții miresei, au dat solemnității atmosfera de căldură familială, care constituia în vechime tot farmecul petrecerilor de la nunți. Târziu, oaspeții din diferite părți, în frunte cu dl. I.G. Duca, P.S. Vicar, dl. C. Neamțu, dl. G. Tătărescu etc. părăsesc, în uralele nesfârșite ale nuntașilor, Novacii și după aceasta, novăcenii și-au continuat petrecerea până în zorii zilei, când tinerii căsătoriți și-au luat drumul spre București.

Mih.

(„Gorjanul", an X, nr. 6-7 din 15-22 februarie 1933, pag. 2)

Accidente mortale:

Bătrânul Gh. Ciorogaru din Novaci, împreună cu Gh. Ciortea zis Petecel, au plecat cu căruța cu cai la Tg. Cărbunești ca să trateze vânzarea unor miei. Pe podul din Bengești, caii s-au speriat și au răsturnat căruța în șanț. Bătrânul Ciorogaru a fost prins dedesupt și contuzionat grav. Întâmplarea a făcut ca, imediat după nenorocire, să treacă spre Tg. Jiu mașina de curse, în care se găsea însăși fiul victimei, d. Ion Gh. Ciorogaru. Acesta și-a urcat părintele în mașină și, în grabă, l-a transportat la spitalul județean. Toată munca depusă de d. dr. Hasnaș a fost de prisos. Bătrânul Gh. Ciorogaru a încetat din viață. Petecel a fost și el rănit, dar mai ușor.

(„Gorjanul", an X, nr. 15 din 25 aprilie 1933, pag. 3)

Știri:

Femeia Filofteia I. Nistor din Pociovalișteа, vrând să treacă Gilortul cu carul cu boi, apa a răsturnat carul. Femeia s-a înecat. Cadavrul a fost pescuit.

(„Gorjanul", an X, nr. 16-17 din 28 aprilie – 9 mai 1933, pag. 5)

Conferințe învățătorești:

După cum am scris în numărul trecut al ziarului, d. subrevizor școlar I.I. Sgarbură, a luat lăudabila inițiativă de a aduna învățătorii din județ în conferințe, pe centre, spre a se sfătui laolaltă atât asupra mijloacelor de urmat pentru a face din școala primară a neamului, o adevărată școală vie, cât și spre a se chibzui asupra multiplelor nevoi ce cată să-i copleșească, frângându-le aripile entuziasmului lor. Ideea, după cum am mai spus, e salutară. Ea reînviază vechile conferințe anuale, județene, de mult folos pentru dăscălime. Prima conferință a fost la Tg. Cărbunești. (…) A doua conferință regională s-a ținut în ziua de 14 mai la Novaci. Au participat 120 de învățători. Ședința intimă a fost deschisă, în localul școalei primare, de către d. subrevizor I. Sgarbură, care stăruiește asupra importanței acestor conferințe, ce au rolul de a aduna laolaltă colegii, ca astfel, din luminile tuturor, să se croiască noi drumuri, să se taie noi orizonturi, școlii și slujitorilor ei. Învățătorul Gh. Cosoroabă-Bumbeștii Pițic a făcut o lecție de probă, cu elevii de clasa IV-a despre *Industria Lemnului,* în legătură cu ocupația de predilecție a locuitorilor din acea regiune. Au luat parte la critică, I. Ciotor-Poenari, subrevizor Ilie Bădescu –Tg. Jiu, Serghie Leuștean – Pociovalișteа, I.N. Ionescu – Polovragi și subrevizor, I.I. Sgarbură. D. Serghie Leuștean a vorbit despre *Democratismul și școala,* dovedind o serioasă pregătire, lucru, de altfel, bine-cunoscut tuturor. După terminarea ședinței intime, cei de față au vizitat expoziția de lucru manual, de țesături și cusături, aranjată cu mult gust de d-nele Lianu, Stamatoiu și Comănescu. A urmat o masă comună, la care au participat și d-nii Al. N. Popescu, prefectul județului, V. Arjocianu, senator, prof. N. Andriescu, președ. Consiliului județean, etc. veniți special. S-au ținut numeroase cuvântări. La ora 3 d.a. s-a deschis, în zăvoiul Gilortului, într-o poieniță admirabil amenajată, serbarea populară, la care a participat foarte multă lume din Novaci și satele vecine. Corul învățătorilor a intonat Imnul Regal, elevii din Sârbești au cântat admirabil numeroase bucăți pe trei voci, elevii școalei Novaci, sub conducerea înv. I. Giugiulan, au executat piramide și alte exerciții gimnastice, uimind asistența. În timp ce programul se desfășura în toată splendoarea, o ploaie torențială a pornit, care a ținut câteva ore, făcând imposibilă continuarea serbării. Mulțimea, până să se retragă în casele învecinate și în localul băncii „Gilortul", a fost plouată până la piele. Cu toate acestea, impresia lăsată de această adunare dăscălească a fost admirabilă.

(„Gorjanul", an X, nr. 18 din 20 mai 1933, pag. 2)

✍ ***Cristian GRECOIU***

ION FLOREA

Poesis

Romanță

Ți-am trimis în primul plic
Bobocel din lunca noastră
Vioreaua primăverii
Parfumată și albastră
Ce-am cules-o într-o noapte
Când un ciob de Lună nouă
Adormise într-un brad
Liniștit și plin de rouă.

Stam desculț în iarba udă
Sub mestecenii sihaștri
Sărutând-o cu credința
Că sunt ochii tăi albaștri,
Căci visam pierdut, la tine
Și la prima sărutare
Ce ți-am dat-o altfel, parcă,
Nu pe-un fluture de floare.

N-o uita, te rog, iubito!
Într-o pagină de carte,
Căci e floarea primăverii
Și-a iubirii fără moarte.

Vis

Mă culcai râzând aseară
Și mă trezii plângând în zori
Căci visai că-n parc afară
Veni sfârșitul pentru flori

Și văzui cum tot parfumul
Pe altarele tristeții
Arse, arse cu duiumul
Până-n ora dimineții.

Te văzui strângând pe tine
Mici petale izolate
Și aceste ierbi alpine,
Toate, parcă-nsângerate.

Firicel arzând de sânge
Avuseși pe pulpa goală,
Parcă-l văd cum se prelinge
În lumina matinală.

Pe alei plecai să te ajung
Desculț, cu pași adânci, furiș,
Drumul însă fu cu mult prea lung,
Găsii doar urme pe prundiș.

După volburi de petale
Dispărui cu vis, cu tot,
Din imagini ireale
Să te-aduc din nou, nu pot.

Mă culcai râzând aseară
Și mă trezii plângând în zori
Căci visai că-n parc, afară,
Veni sfârșitul pentru flori.

Draga mea

Draga mea cu ochi senini
Precum iezerul de munte
Flori de nufăr să-ți anini
În șuvița de pe frunte

Și când vântul va-ndrăzni
Să se joace lin cu ele
Să-nțelegi că poți iubi
Un Luceafăr dintre ele.

Într-o seară

Într-o seară au căzut
Toate stelele mărunte
Într-un iezer melancolic
De pe șoldul meu de munte.

Am cercat să le adun
Cu privirea și cu mâna,
Dar din miile de stele
Am rămas numai cu una

Și aceea m-a făcut
Ca să-mi uit în cupă vinul
Și să beau în alte cârciumi
Tot amurgul și seninul.

Trandafirii și iubita

Trandafirii la fereastră
De parfum și doruri plini
Urmăresc iubirea noastră
Indiscreți și anonimi.

Se întind pe giurgiuvele
Înfrânând dorința Lunii
De-a privi după perdele
Arcuirea goliciunii.

În odaie, de-i căldură
Ei strecoară blând răcoare
Peste alba ta făptură
Năpădită de sudoare.

Te trezești, te-ntinzi molatic,
Mă cuprinzi de gât cu mâna,
Mă săruți pe ochi sălbatic
Parcă pentru totdeauna

Și dorești să-ți dau o floare
Dintre altele de sânge
Eu aș rupe-o, dar mă doare,
Te refuz, începi a plânge.

Dacă-ți fac pe plac, mă supăr,
Căci îți uiți atunci de mine,
O săruți, eu n-am astâmpăr,
Tu pricepi că nu-mi convine.

Ea pe netedul palorii
Pare-o inimă în sânge,
Iar jeraticul culorii
Tot pe buze ți se strânge.

Te întorci la mine-abia
Peste-o oră plictisită
Când ea cade pe podea
De săruturi ofilită.

Eu sunt rece când m-atingi
Și nu vreau să-ți beau sărutul,
Tu mă gâdili și mă-nvingi
Și în tihnă-ți iei tributul.

Ceri o gură de-mpăcare
Apoi jertfele iubirii,
Pentru fosta supărare
Scoți de vină trandafirii.

Buzele tale

Pârguite de-așteptări
Buzele tale ard în întuneric.
În cerdac miroase a gutui
Plouate de curând.
Ca niște plumbi de-argint
Stelele cad sărind din ram
în ram
Atotputernicul întuneric
Bate morsec cu țârâit de greieri
Imaginari.
Te înfiori și-ți strângi pe umeri
Plapuma și părul blond
Buzele pietroase-ți ard
Căci se-apropie ora
Când de obicei își primeau
ofranda,
Mobilele pocnesc a singurătate
Melancolia privește pe fereastră
Amatoare de lacrimi,
Dar la ușă, se aude pasul
Care-aduce alinarea buzelor.

Așchie de dor

Cumpeni, una câte una,
Se coboară în fântâni
Să adune-n ciuturi Luna
Risipită-n adâncimi.

Vântu-și zice prin gutui
Simfoniile alegre
Munții dorm de cânt sătui
Cu căciuli de cețuri negre.

Doar la stână un păstor
În caval mai cearcă-un cântec
Ciuta-și mângâie cu dor
Puiul sprinten peste pântec.

Cât aș vrea și eu să fiu
Pe Parâng un brad stingher
Cu tulpina-nfiptă-n Jiu
Și proptit cu vârfu-n Cer

Peste Țara mea Română
Mi-aș roti fălos privirea
Cu drapelul păcii-n mână
Și la braț cu nemurirea.

Firul meu de poezie

Prin peniță, pe hârtie
Curge-un fir de poezie
Nu cu zgomot, dar cu spor
Ca o undă de izvor
Ce s-a smuls din șold alpin
Tot un murmur și-un suspin
Oglindind din mers, în glumă,
Umbre vagi și stropi de Lună,
Dar modestul firișor
Nu e undă de izvor
Ca să strângă-n zori, în brață,
Trup de fată plin de viață,
Ci e rază de iubire
Pentru Cer și omenire
Pentru șesul plin de maci
Unde dorm străbunii daci,
Iar acum, cu trupul plin
De atâta timp senin,
Sub aceste pietre reci,
Pot s-adorm și eu de veci.

Pensiunea ADRIAN din Novaci – locul în care tihna muntelui întâlnește confortul

La Novaci, acolo unde drumul începe să urce spre Transalpina, există locuri în care vacanța nu înseamnă doar o cameră în care înnoptezi, ci o experiență în sine. Un astfel de loc este **Pensiunea Adrian**, situată în Novaci-Străini, județul Gorj.

Prima impresie este aceea a unui loc construit pentru oameni care vor să lase, măcar pentru câteva zile, agitația orașului în urmă. Pensiunea se află într-o zonă care permite accesul relativ rapid către Rânca și către obiectivele turistice din Gorj.

Dincolo de poziționare, însă, povestea **Pensiunii Adrian** este legată de felul în care spațiul a fost gândit pentru oaspeți. Unitatea dispune de opt camere – șase camere duble și două camere triple, ceea ce o face potrivită atât pentru cupluri, cât și pentru familii sau grupuri de prieteni. Camerele sunt prevăzute cu aer condiționat, televizor, Wi-Fi, dulapuri spațioase și lenjerii din bumbac. Fiecare are baie proprie, dotată, în funcție de cameră, cu duș walk-in, cabină de duș sau cadă cu aeromasaj. Sunt puse la dispoziție prosoape, produse de igienă și uscătoare de păr.

În curtea pensiunii, spațiul este amenajat pentru ca oaspeții să poată petrece timp împreună. Sunt disponibile două bucătării complet utilate, un grătar exterior, terasă, foișor, zone verzi și spații destinate copiilor. Pentru cei care preferă relaxarea, proprietatea pune la dispoziție o piscină încălzită, o zonă privată de plajă cu șezlonguri, baldachine, umbrele și măsuțe, precum și un ciubăr cu aeromasaj, disponibil pe tot parcursul anului.

Iar dacă vremea nu îndeamnă la stat afară, există alternative: saună, cadă cu hidromasaj, biliard, tenis de masă și darts. Pensiunea are, de asemenea, Wi-Fi gratuit, parcare privată gratuită și spații comune pentru petrecerea timpului.

Și, poate cel mai important pentru o pensiune, rămâne reacția celor care i-au trecut pragul, oaspeții vorbind despre camere curate și spațioase, despre ospitalitatea gazdelor și despre facilitățile de agrement. Unele recenzii recente descriu pensiunea drept un loc în care te simți „ca acasă”, iar piscina, sauna și celelalte spații de relaxare apar frecvent printre lucrurile apreciate de turiști.

Așa se conturează, în cele din

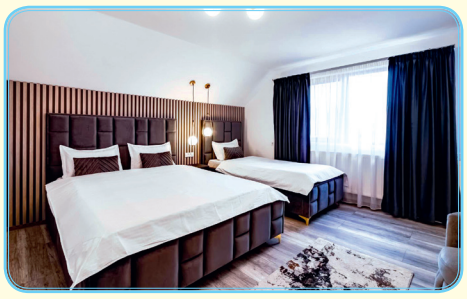

urmă, imaginea **Pensiunii Adrian**: nu doar o unitate de cazare de pe traseul către Rânca, ci un loc în care proprietarii au încercat să adune, în același spațiu, lucrurile pe care un turist le caută după o zi petrecută pe munte – liniște, confort, apă caldă în piscină, o seară în jurul unui grătar, o partidă de biliard sau tenis de masă și, mai ales, sentimentul că ai unde să te întorci.

La poalele muntelui, într-un Novaci care devine tot mai căutat de turiști, **Pensiunea Adrian** pare să fi înțeles un lucru simplu: uneori, o vacanță reușită nu stă doar în locurile pe care le vizitezi, ci și în felul în care te simți atunci când te întorci, seara, la pensiune.

✍ ***Prof. Delia POPA***

Pensiunea LARISA – un loc de popas pe drumul spre Rânca

Situată în Novaci, pe traseul către stațiunea Rânca, **Pensiunea Larisa** este un loc potrivit pentru cei care își doresc să descopere frumusețea zonei montane din nordul Gorjului.

Poziționarea pensiunii oferă acces ușor către Transalpina și către peisajele spectaculoase ale Munților Parâng, fiind o alegere potrivită atât pentru turiștii aflați în tranzit, cât și pentru cei care doresc să petreacă mai multe zile în zonă.

Pensiunea pune la dispoziția oaspeților un cadru liniștit și primitor, într-o zonă în care tradițiile locale, natura și ospitalitatea novăceană se îmbină armonios.

Pentru cei care urcă spre Rânca, **Pensiunea Larisa** poate reprezenta un punct ideal de odihnă și cazare, departe de aglomerația orașelor și aproape de principalele atracții turistice ale zonei.

Aceasta se află pe traseul Transalpinei, la aproximativ 6 kilometri de centrul Novaciului și circa 12 kilometri de Rânca, fiind astfel o bază potrivită atât pentru turiștii care urcă spre stațiune, cât și pentru cei care doresc să descopere obiectivele turistice din împrejurimi.

Pensiunea dispune de 11 camere, dintre care 8 camere duble și 3 camere de familie. Camerele sunt dotate cu baie proprie, aer condiționat, televizor și facilități pentru un sejur confortabil, iar unele dintre ele oferă și balcon.

Unul dintre avantajele proprietății îl reprezintă spațiile destinate atât relaxării, cât și petrecerii timpului împreună. Oaspeții au la dispoziție bucătărie, spații de servire a mesei, foișor și grătar, precum și parcare privată.

În sezonul cald, **Pensiunea Larisa** oferă și acces la piscină în aer liber, iar proprietatea dispune de grădină și terasă. Sunt disponibile, de asemenea, Wi-Fi, spațiu de joacă pentru copii și facilități pentru petrecerea timpului în aer liber.

Poziționarea este unul dintre punctele forte ale pensiunii. Din Novaci, turiștii pot porni spre Rânca și Transalpina, dar pot descoperi și obiective precum Peștera Muierilor, Mănăstirea Polovragi și Cheile Oltețului, aflate în zona montană a Gorjului.

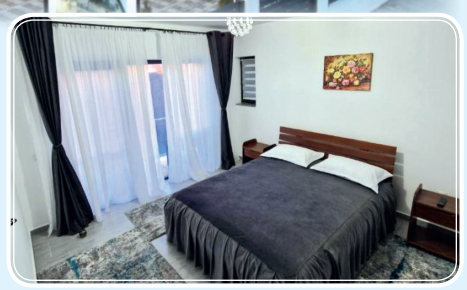

Pensiunea se bucură de recenzii foarte bune din partea celor care i-au trecut pragul.

Pentru Novaci, dezvoltarea unor astfel de unități de cazare contribuie la consolidarea orașului ca punct turistic important înainte de urcarea spre Rânca și Transalpina.

Pensiunea Larisa se înscrie astfel în peisajul turistic al Novaciului ca o destinație orientată spre confort, relaxare și ospitalitate, într-un loc în care drumul către munte începe chiar de la poarta pensiunii.

✍ ***Prof. Delia POPA***

Novăceanul
Publicație lunară independentă

ECHIPA DE REDACȚIE:
Bondoc Dumitru
Constantinescu Simona
Grecoiu Cristian
Popa Delia
Țicu Alina-Ramona
Machetare: Firu Iuliana-Marilena

Pre-press & print:
Tipografia ProdCom
S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, *Fax* 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com
Tehnoredactare: Rodica TeișI